

Musikk 2U – Musikk på ungdomstrinnet

30 studiepoeng

Innledning

Musikk 2U, Musikk på ungdomstrinnet, er et påbygningsstudium som skal gi kunnskaper, ferdigheter og refleksjon knyttet til musikkundervisning i ungdomsskolen. Studiet er et påbygningsstudium og forutsetter 30 studiepoeng i musikk fra allmennlærerutdanningen eller tilsvarende.

For å bli en trygg og funksjonell musikk lærer på dette nivået legges det stor vekt på studentens ferdigheter og egenutvikling, og samspill og praktisk øving vil være gjennomgående tema i hele studiet. Nødvendige redskapsfag som musikkorientering og arrangering samt didaktiske betraktninger vil også bli betydelig vektlagt for å skape en så komplett musikk lærer som mulig.

Mål

Studenten skal gjennom studiet utvikle handlingskompetanse, kunnskaper, ferdigheter og holdninger som fører til personlig vekst og gir et musikkfaglig og pedagogisk grunnlag for å være lærer i grunnskolens ungdomstrinn.

Studenten skal derfor i løpet av studiet:

- utvikle sine forutsetninger for å oppleve, utøve, skape, forstå og vurdere musikk
- skaffe seg grunnlag for å vurdere musikkens plass og verdi i undervisning, oppdragelse og samfunn
- utvikle musikalsk skjønn (dvs. vurderingsevne, dømmekraft, forståelse) i omgang med ulike typer musikk
- få innblikk i og erfaring med forsøks- og utviklingsarbeid i faget
- få forutsetninger for å kunne utvikle seg videre i musikk etter endt studium
- tilegne seg kunnskap om og reflektere over:
 - aktuelle læreplaner
 - barn og unges musikalske situasjon
 - musikkens plass og rolle i samfunnet
 - musikkfaget som del av den allmenne oppdragelse og undervisning

Innhold

I Musikkutøving Instrumentalundervisning

Spill er en sentral aktivitet i studiet og har flere mål:

- akkompagnement til klassesang
- hjelp til å arbeide med et personlig uttrykk i sang og spill
- erfaring med og trygghet i musikkformidling

Det legges vekt på den tekniske utviklingen som er nødvendig for å nå disse målene. Stoffvalget gjøres slik at det byr på utfordringer for den enkelte student og stimulerer til musikalsk utfoldelse i ulike sjangere og stilarter, ikke minst skolerettet stoff.

Studenten gis trening i å lede klasseaktivitet på valgte instrumenter.

Vokale aktiviteter

Kor og ensembleledelse

Kor er en fellesaktivitet for å dyrke sang som grunnleggende aktivitet i en musikalsk kvalitativ utvikling. Faget er todelt og innebærer deltagelse i Stud. HiO-koret i høstsemesteret samt kor- og ensembleledelse. Kordeltagelse innebærer også 2-3 opptredener med Stud. HiO-koret i eller utenfor studiemiljøet.

I kor- og ensembleledelse skal studenten tilegne seg grunnleggende dirigenttekniske ferdigheter samt relevante arbeidsmåter og fagdidaktisk kompetanse for instruksjon av grupper og ensembler. Studentene vil få praktiske instruksjonsoppgaver i vokal og instrumental musikk under veiledning av lærer.

Hørelære og lytting

Hørelære innbefatter aktiv lytting i arbeid med alt musikalsk materiale og vil være en gjennomgående aktivitet i studiet.

Hørelærefaget har som mål å hjelpe studentene til å kunne bruke notemateriale og bedre kunne oppfatte og gjengi klingende musikk. Gjennom året vil vi derfor arbeide med å utvikle studentenes evne til å lese, memorere, gjengi og notere rytmiske, melodiske og harmoniske forløp.

Faget er organisert i mindre grupper og som individuelt arbeid, det siste blant annet ved hjelp av relevant programvare på datarommet.

I I Didaktiske emner

Metodikk

Metodikk er et didaktisk fagemne som sikter mot å gi studenten erfaring med praktisk musikkundervisning i ungdomsskolen. Vekten legges på undervisningsinnhold knyttet til hovedemnene lytting, musisering (sang og spill), komponering og dans/bevegelse. Undervisningen knyttes også til sjangre og stiler som er sentrale i studiet: jazz, pop, rock, verdensmusikk og vestlig kunstmusikk fra det 20. århundre. Metodikk er også en møteplass der studenten bruker sine kunnskaper i musikkteori, arrangering, IKT, hørelære, ensembleledelse, klasseledelse og musikalsk instruksjon og veiledning til å legge til rette for gode undervisningsforløp, tilrettelagt for ulike nivåer og for ulike faglige læreprosesser.

Sentrale emner i faget vil være:

Sang, samspill og dans i sjangre fra det 20. århundre.

Bandmetodikk

Rytmask musikkpedagogikk

Prosjektmetodikk tilknyttet praksis som kan være oppsetting av musikkdramatiske forestillinger.

IKT som faglig redskap i musikkundervisning.

Læreren som musikalsk instruktør og veileder.

Mange emner vil ha en tilnærming fra to sider: Studenten skal tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og metodiske ideer innenfor emnet, men like viktig er det at studenten får erfaring i selv å planlegge, gjennomføre og vurdere undervisningsforløp innenfor emnene.

Fagdidaktikk

Hele studiet er fagdidaktisk orientert, med vekt på handlingsorientert kompetanse og refleksjon. I fagdidaktikk som eget fag tas mer generelle musikkdidaktiske emner opp, som berører overordnede sider ved barn og ungdom, musikk og skole. Sentrale emner vil være:

- Musikkdidaktikk i ungdomsskolen
- Musikk som samfunnsfenomen og kulturuttrykk
- Musikk og identitet
- Læreren som klasseleder og instruktør
- Tilrettelagt undervisning
- Grunnleggende forskningsmetodikk

III Musikkhistoriske og teoretiske emner

Musikkorientering

Musikkorientering har som mål å gi innsikt i og erfaring med musikalske ytringer fra 1900-tallet og vår samtids musikk. Studiet vil gi repertoarkunnskap fra ulike sjangere der det flerkulturelle perspektivet også vil ha en naturlig plass. Denne skal også kunne fungere som et musikkpedagogisk referansegrunnlag.

Innholdet i faget vil være:

- Viktige stiler og utviklingslinjer i vesterlandsk kunstmusikk og jazz på 1900-tallet med tilknyttet lyttepensum.
- Sentrale utviklingslinjer innen rock og pop med tilknyttet lyttepensum
- Lyttemetodikk innen ovennevnte sjangre.
- Unges lyttemåter, lyttevaner og musikkpreferanser

I arbeidet med lærestoffet skal studentene få innsikt i og forståelse for betingelser, måter og muligheter for musikalsk kommunikasjon og formidling og trening i å formidle refleksjon om musikk som kunst- og kulturuttrykk og som underholdnings- og forbruksvare.

Teori, arrangering og IKT

Studenten får opplæring i musikkteori og pedagogisk satsskriving og skal bruke datamaskinen som et kreativt hjelpemiddel i forbindelse med dette. Alle skriftlige teori- og arrangeringsoppgaver skal utarbeides på keyboard/ PC og leveres via mail eller diskett. Denne disiplinen er nært knyttet til musisering, dans og metodikk.

Innhold

Faget vil normalt omfatte følgende emner:

- hvordan lage "bakgrunnstemmer"
- melodisk kopling (arrangering for 2 og 3 stemmer)
- gjentakende mønstre (orgelpunkt, ostinater)
- hvordan lage bass-stemmer
- transponering for ulike instrumenter
- besifring
- kort innføring i blokkharmonisering
- instrumentering for ulike ensembler

Organisering og arbeidsmåter

Generelt

Undervisningen og arbeidsmåten vil variere mellom forelesninger, fellesarbeid, gruppearbeid og individuelt arbeid. Der det er naturlig, gis det plass for emne- og blokkundervisning.

Faste timer gjennom året vil normalt være:

- Spill på instrument
- Metodikk
- Teori/arrangering/IKT
- Hørelære
- Musikkorientering
- Fagdidaktikk
- Studentstyrte timer

Prosjektarbeid

I studiet skal studenten individuelt eller i gruppe gjennomføre et prosjektarbeid. Prosjektarbeidet kan være et kunstnerisk prosjekt, et forskningsbasert prosjekt eller et utviklingsbasert prosjekt.

Studenten(e) velger tema i samarbeid med lærer og kan velge mellom flere muligheter:

- Kunstnerisk forestilling rettet mot elever på ungdomstrinnet
- Musikkdidaktisk utviklingsarbeid
- Musikkdidaktisk, forskningsbasert prosjekt

En kunstnerisk forestilling gir studentene mulighet til å arbeide over tid med egen utøving og formidling, som er en vesentlig side av musikk lærerens kompetanse. Arbeidet vil gi erfaring i å velge ut, øve inn, formidle og reflektere over et kunstnerisk materiale i forhold til et skolepublikum.

Et musikkdidaktisk utviklingsarbeid vil innebære å utvikle nye produkter eller forståelser i samarbeid og dialog med involverte parter, f. eks medstudenter, kolleger, elever eller andre. Et utviklingsarbeid kan inneholde bruk av forskningsbaserte metoder.

Et musikkdidaktisk, forskningsbasert prosjekt vil søke å finne kunnskap om eller forståelse av et fenomen gjennom bruk av forskningsmetoder av ulik art.

Alle prosjekttypene skal inneholde en skriftlig og en utøvende del som vektles ut fra prosjektets egenart. Dersom prosjektet organiseres i gruppe, skal den skriftlige rapporten være individuell. Prosjektet skal normalt være gjennomført/levert innen 1. desember

Praksisopplæring

Studentene skal i forbindelse med praksisopplæringen (ca. 14 dager) få anledning til planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisningsopplegg i musikk. Så langt det er mulig, gjennomføres dette i samarbeid med fag- og øvingslærere. Den kan også gjennomføres i andre institusjoner enn skolen.

Omfanget av og antallet praksisoppgaver skal avtales mellom studenter, faglærere, studentrepresentanter og kullkoordinator.

=

Internasjonalisering

Studenter i fjerde studieår gis muligheter til studieopphold utenlands tilknyttet fagene de har i fjerde studieår. Alle studenter kan også, etter nærmere retningslinjer, ta sitt praksisopphold i utlandet.

Dette kan gjøres i kombinasjon med et studieopphold eller være et rent praksisopphold.

Vurdering

Arbeidskrav

Retten til å gå opp til eksamen forutsetter godkjente arbeidskrav. Arbeidskrav som ikke er levert/utført innen fastsatt frist, blir ikke godkjent, og studenten mister retten til å gå opp til eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å holde seg informert om de gjeldende frister. Ved sykdom eller lignende må studenten, innen fristen for innlevering/utføring av arbeidskravet, avtale med faglærer om utsatt frist. Arbeidskrav som er levert/utført innen fristen, men som ikke har blitt godkjent, leveres på nytt til ny frist. Når arbeidskrav som er levert/utført innen fristen ikke blir godkjent, har studenten anledning til minst en og maksimum to nye innleveringer/utførelser. Studenter som har mistet retten til å gå opp til eksamen på grunn av ikke godkjent arbeidskrav, må selv kontakte faglærer for avtale om ny innlevering/utføring av arbeidskravet i neste semester/studieår.

I mange delemner er det obligatorisk frammøte. Dette gjelder der læringen foregår i timene, gjennom praktiske arbeidsmåter som musisering, sang, dans, komponering, kor og lytting. Læringen er her avhengig av at studentene møter opp og deltar aktivt i undervisningen.

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene kan gå opp til eksamen:

- Spill på instrument
Obligatorisk frammøte (80 prosent).
- Korarbeid:
Obligatorisk frammøte (80 prosent).
Minst 20 minutters godkjent ledelse av 2-4-stemmig korsats. Dette innebærer forberedelse og ledelse av instruksjon og framføring, ut fra en gitt pensumliste.
- Metodiske emner:
Obligatorisk frammøte (80 prosent) i hvert av faggruppens ulike delemner.
- Teori og arrangering:
Intern prøve i elementær musikkteori, arrangeres normalt i slutten av september.
Intern prøve i sentrale musikkprogrammer på data.
Innlevering av ca. 6 arrangeringsoppgaver.
Avsluttende intern prøve i arrangering, 4 timer.
- Hørelære og lytting:
Obligatorisk frammøte (80 prosent).
- Avsluttende intern prøve som omfatter melodi- og rytmediktat, nedskrivning av akkordprogresjoner samt prima vista sang og rytmelesing.

Eksamen

- Prosjektarbeid med et omfang på 5 studiepoeng. Vurderes individuelt og gis en samlet karakter hvor både den utøvende og skriftlige delen inngår. Vurderes av intern sensor med gradert karakter.
- Skriftlig eksamen i musikkorientering og fagdidaktikk, med omfang på 5 studiepoeng, legges til slutten av høstsemesteret. Vurderes av intern sensor med gradert karakter.
- Avsluttende individuell skriftlig hjemmeeksamen i vårsemesteret. Studentene arbeider med en gitt oppgave over 2 uker som omfatter både musikkfaglig teori og didaktisk refleksjon. Omfang 10 studiepoeng. Vurderes av intern sensor med gradert karakter.
- Avsluttende praktisk eksamen med omfang på 10 studiepoeng, arrangeres i vårsemesteret. Den omfatter to deleksamener som har innbyrdes vektning 60:40 (instruksjon/spill)

Deleksamen I (60 %): Praktisk-metodisk individuell eksamen som kan innbefatte sang, samspill og bevegelse. Oppgavene gis normalt 48 timer på forhånd. Hver student får 15 min. til disposisjon.

Avd. for lærerutdanning, ALU, 2. avd.

Studenten vil også bli eksaminert i den praktisk-metodiske pensumlitteraturen. Vurderes av ekstern sensor.

Deleksamen 2 (40 %): Individuell prøve i spill på instrument. Kandidaten leverer på forhånd repertoarliste godkjent av faglærer på 10 stykker/sanger. På eksamen trekkes ett av stykkene. Det benyttes ekstern sensor for minimum 10 % av kandidatene.

Avsluttende vurdering

Vekting av eksamenskomponentene:

A. Prosjekt: 20 %

B. Avsluttende individuell skriftlig hjemmeeksamen: 30 %

C. Avsluttende praktisk eksamen: 50 %

C består av

- deleksamen 1: Praktisk-metodisk individuell eksamen
- deleksamen 2: Individuell prøve i spill på instrument

Innbyrdes vekting (60:40), se over.

Karakterskala

Det gis bokstavkarakterer med A som beste og E som dårligste karakter på bestått avsluttende eksamen. Karakteren F brukes ved ikke bestått eksamen.

Ved ikke gradert karakter blir det gitt bestått - ikke bestått.

Vurderingskriterier

Symbol	Betegnelse	Kvalitativ beskrivelse for praktiske eksamener	Kvalitativ beskrivelse for skriftlige eksamener
A	Fremragende	Kandidaten har musikalske ferdigheter på et høyt nivå og evner å formidle sin og andres musikk på en kunstnerisk måte. Kandidaten kombinerer svært god didaktisk kompetanse med svært god musikkforståelse og kunnskap i tilretteleggingen og gjennomføringen av et musikkmetodisk arbeid.	Alle oppgaver og spørsmål er besvart med utfyllende kommentarer som viser at kandidaten besitter svært god oversikt over kunnskapsområdet og viser evne til å benytte kunnskapen i en større helhet. I fagdidaktikk har kandidaten både høyt kunnskapsnivå, samt viser evne til stor refleksjon.
B	Meget god	Kandidaten viser solide musikalske ferdigheter. Kandidaten evner å bruke sin musikkfaglige og didaktiske kompetanse meget godt i tilretteleggingen og gjennomføringen av et musikkmetodisk arbeid.	Alle spørsmål er besvart på en slik måte at kandidaten viser solid oversikt over kunnskapsfeltet. I fagdidaktikk har kandidaten en del kunnskaper og viser evne til refleksjon.
C	God	Kandidaten viser gode musikalske ferdigheter. Kandidaten bruker musikkfaglig og didaktisk kompetanse på en god måte i tilrettelegging og gjennomføring av et musikkmetodisk arbeid.	De fleste spørsmål er besvart og kandidaten kan gjøre rede for de viktigste elementer i fagfeltet.
D	Nokså god	Kandidaten viser nokså gode musikalske ferdigheter. Kvaliteten av det musikkfaglige elementet i det metodiske	Kandidaten viser vesentlige mangler i kunnskapsfeltet. Refleksjonsnivået er under gjennomsnittet.

		arbeidet blir klart preget av dette. Kandidatens pedagogiske evner i det metodiske arbeidet trekker opp.	
E	Tilstrekkelig	Kandidaten tilfredsstiller et minimumskrav når det gjelder musikalske ferdigheter og evne til å bruke disse sammen med en didaktisk kompetanse i tilretteleggingen og gjennomføringen av et musikkmetodisk arbeid.	Tilfredsstiller minimumskravene ved at noen oppgaver er besvart; noen ikke; en del feil i besvarelsene. Refleksjonsnivået er på et minimum.
F	Ikke bestått	Kandidaten tilfredsstiller ikke et minimumskrav når det gjelder musikalske ferdigheter og mangler didaktisk kompetanse i tilretteleggingen og gjennomføringen av et musikkmetodisk arbeid.	Mangler kunnskap og oversikt om fagfeltet; mesteparten galt/ ikke besvart.

Pensum

Totalt sideantall: ca. 1700 sider (i tillegg kommer sangbøker).

Musikkorientering:

Molde, Audun og Geir Salvesen:

Ekko 2.. Gyldendal Norsk Forlag (347 s.).

Teori:

Risa, Øyvind:

Musikkteori og arrangering. Oslo: Universitetsforlaget, 2. utgave. (152 s.)

Øhrn, Konrad:

Arrangering og komponering. Oslo: Norsk Musikforlag AS.

IKT:

Neby, Thor (2004)

Datamaskinen og musikk læreren, Oslo: HIO-notat 2004 nr 12

Dyndahl, Petter (2005)

Musikkteknologi og fagdidaktisk identitet. I Johansen, Kalsnes og Varkøy (2005) *Musikkpedagogiske utfordringer.* Oslo, Cappelen Akademisk forlag.

Hørelære:

Graven Nielsen, Jørgen og Tone Ophus:

Hørelærekompedium. HiO, manuskript.

Metodiske emner og fagdidaktikk

Bjørkvold, Jon Roar: (1989)

Det musiske menneske.. Freidig Forlag. 350 s.

Bøe, Odd Magne (2005)

Musikkdidaktikk for grunnskolen Universitetsforlaget (194 s)

Fredens, Kjeld (1991)

Utdrag fra *Musikalsk Odysseé.* Folkeskolens

Musikklærerforening (30 s.).

Glad, Åse Løvseth

Dans på timeplanen (s.100 - 209) Tell forlag. (109 s)

Hauge og Christophersen:

Rytmisk musikkpedagogikk i grunnskolen. Fagbokforlaget. (191 s)

Neby, Thor:

Verden i samspill. Oslo: Norsk Musikforlag AS. (91 s)

Spruce, Gary (Red.) 2002

Aspects of teaching secondary music: perspectives on practise Routledge (235 s)

Sangbøker:

Neby, Thor og Per Arne Olsen:

Verden i sang. Norsk Musikkforlag.

Gravlie, Tom:

Sang for alle. Gyldendal.

Det tas forbehold om endring/revidering i pensumlitteraturen. Dette vil bli gjort i samråd med studentene, og under forutsetning av at studieleder vil godkjenne disse endringene.

Ny/utsatt eksamen

Ved stryk eller gyldig forfall til skriftlig eksamen kan studentene gå opp til ny/utsatt prøve i neste semester/studieår. Prøven arrangeres som ved ordinær eksamen. Ny praktisk eksamen arrangeres normalt neste vårsemester, i forbindelse med ordinær praktisk eksamen. Studenten er selv ansvarlig for å melde seg opp innen fristen.

Skikkethetsvurdering

Studentenes arbeid og innsats i faget blir vurdert i henhold til skikkethet.

"Skikkethetsvurderingen skal inngå som en helhetsvurdering av studentenes faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer." (jf. forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene, UFD 1999).